

Obraćanje visokog predstavnika Christiana Schmidta na komemoraciji u Potočarima, 11. jula 2025.

Poštovani preživjeli, majke i porodice žrtava genocida u Srebrenici,

Uvaženi predstavnici međunarodne zajednice, evropskih zemalja i ostalih zemalja širom svijeta.

Dragi prijatelji, dame i gospodo,

ovdje smo danas da odamo počast žrtvama genocida počinjenog u Srebrenici, u Potočarima, u julu 1995. godine. Odavanje počasti nije samo iskazivanje poštovanja prema naslijeđu žrtava, odavanje počasti je i čuvanje dostojanstva žrtava, dostojanstva onih koji su toliko propatili, u svjetlu pokušaja negiranja ili relativiziranja genocida ili bilo kojeg drugog ratnog zločina i zločina protiv čovječnosti.

Preživjelima i porodicama žrtava genocida odajem počast zbog njihove humanosti koja je za primjer svima nama!

Hvala vam na hrabrosti i odlučnosti da gradite bolju budućnost. Hvala vam što nikada ne odustajete.

Hvala vam što ste nas pozvali, one koji 1995. nisu intervenirali protiv Mladića i njegovih saučesnika u užasnim

gašenjima tolikog broja života.

Mi koji smo danas ovdje razumijemo da zajednički moramo raditi kako bi dali doprinos izgradnji budućnosti i mira. Dolazimo iz cijelog svijeta da bismo danas bili ovdje s vama.

Srebrenica se ne može zaboraviti. Nadam se da ćemo danas uputiti signal cijelom svijetu da postoji mogućnost s jedne strane oplakivati, a istovremeno raditi na boljoj budućnosti. Generalna skupština UN-a je svojom Rezolucijom proglasila 11. juli Međunarodnim danom sjećanja na genocid u Srebrenici 1995. godine.

Ovo je važan temelj za izgradnju povjerenja u principe istine i pravde u Srebrenici i šire. Istovremeno je to i obaveza za nas da radimo sa mlađim naraštajima, da govorimo i razgovaramo o onome što se dešavalo i da radimo u pravcu pomirenja.

Ove godine posmrtni ostaci sedam osoba ubijenih u genocidu bit će ukopano i naći svoj smiraj. Duboko saosjećamo sa njihovim porodicama. Još uvijek nepoznata sudbina više od 7000 žrtava iz cijele zemlje i hiljadu ljudi sa ovog područja mrlja je na savjesti čovječanstva. To je također i moralna obaveza u duhu Daytonskog sporazuma.

Moramo se pobrinuti za one koji se žele vratiti, a suočavaju se sa prijetnjama umjesto dobrodošlicom. To dugujemo Bosni i Hercegovini i njenoj tranziciji iz poslijeratnog društva u modernu i mirnu demokratiju koju mogu oblikovati njeni građani.

Kao visoki predstavnik za Bosnu i Hercegovinu, pozivam sve kolege predstavnike međunarodne zajednice da ne dozvolimo da se Dayton zaboravi, nego da se borimo protiv onoga što je omogućilo rat, dovelo do genocida i potrebe da se hitno

postigne Mirovni sporazum u Daytonu.

Oni koji ignoriraju činjenice doprinose stvaranju veće neizvjesnosti u budućnosti. Zato pamtimo lekcije naučene u Daytonu i imajmo na umu da je put ka demokratskoj evropskoj zemlji, bez diskriminacije, okosnica našeg mandata.

Negiranje genocida, etnički motivirana mržnja i ideje o nacionalnoj ili vjerskoj nadmoći ne smiju imati mjesto u ovoj zemlji.

Srebrenica i cijela Bosna i Hercegovina moraju biti mjesto života i nade.

To mora biti mjesto koje budućim generacijama nudi bolju budućnost u okviru EU.

Osnov za to je Daytonski sporazum, njegove institucije i teritorijalni integritet ove zemlje.

Promjene i poboljšanja moraju se provoditi zajednički, udruženo, a ne jednostrano.

To je također tajna pomirenja i principa – nikad više!

Hvala vam.